

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 6.10.2006
KOM(2006) 577 v konečnom znení

Návrh

ROZHODNUTIA RADY

ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2004/793/ES o ukončení konzultácie s Togskou republikou podľa článku 96 dohody z Cotonou

(predložený Komisiou)

ODÔVODNENIE

Vzhľadom na pretrvávajúce nerešpektovanie demokratických princípov a ľudských práv v Togu, Európska únia v roku 2004 usúdila, že politická situácia predstavuje porušenie hlavných prvkov článku 9 revidovanej Dohody z Cotonou¹ a viedla s Togsou republikou konzultácie na základe článku 96 tejto dohody.

V rámci týchto konzultácií prijala togská vláda 22 záväzkov v oblasti obnovenia demokracie a posilnenia rešpektovania ľudských práv a základných slobôd, stanovujúcich predovšetkým:

- Opätovné nastolenie demokracie prostredníctvom vnútroštátneho dialógu s tradičnou opozíciou a občianskou spoločnosťou a v tomto kontexte revíziu volebného rámca. Miestne a parlamentné voľby zorganizované na základe tohto nového volebného rámca. Podporovanie procesu decentralizácie s cieľom posilnenia procesu demokratizácie.
- Posilnenie ľudských práv a základných slobôd. Vláda garantovala absenciu týrania a iných neľudských a degradujúcich aktov, právo na slobodné vyjadrovanie a informácie, právo účasti na stretnutiach a manifestáciách, ako aj právo slobodného pohybu. Predpokladá sa taktiež revízia statusu a mandátov Národného výboru pre ľudské práva a Najvyššieho orgánu pre audioviziu a komunikáciu, ako aj oslobodenie politických väzňov a urýchlenie spisov osôb v preventívnej väzbe.
- Posilnenie právneho štátu a najmä súdneho systému.

Na konci roka 2004 sa uskutočnil konzistentný pokrok a mnohé záväzky boli úplne alebo čiastočne dodržané.

Úmrtie prezidenta Eyadema 5. februára 2005 podnietilo v krajine novú politickú krízu, ktorá sa prejavila v ustúpení od mnohých záväzkoch a v bezprecedentnom zhoršení situácie v oblasti ľudských práv, najmä pri „ústavnom“ štátnom prevrate 6. februára 2005 a pri spochybnených prezidentských voľbách v apríli 2005. Bilancia je 150 až 500 mŕtvych v závislosti od jednotlivých zdrojov. Kvôli násiliu v krajine 40 000 togských občanov utieklo do Beninu a do Ghany. Toto je stav, ktorý bol konštatovaný počas prvej pozorovacej misie na základe rozhodnutia Rady, ktorá sa uskutočnila v júli 2005.

Misia Spojených národov na zistenie skutkového stavu sa uskutočnila v júni 2005 a správa o porušovaní ľudských práv v Togu pred, počas a po aprílových prezidentských voľbách bola uverejnená v septembri 2005. Táto správa odhaľuje predovšetkým systém beztrestnosti pre pôvodcov bezprávia a úlohu armády, ktorá slúži strane na zachovanie moci.

Opozícia spochybnila legitimitu novozvoleného prezidenta, ktorým je Faure Gnassingbé. Európsky parlament prijal 12. mája 2005 v tomto zmysle rezolúciu.

Pod tlakom medzinárodného spoločenstva začal nový prezident uplatňovať politiku otvorenosti. Predseda umiernenej opozície bol vymenovaný 8. júna a vláda, v ktorej je viacero ministrov z umiernenej opozície, bola vytvorená 20. júna 2005. Dôležitou skutočnosťou je, že rezort spravodlivosti bol zverené zástupcovi opozície. Prezident Gnassingbé a vláda umiestnili realizáciu 22 záväzkov voči Európskej únii do centra ich politického plánu.

---

¹ Ú. v. EÚ L 287, 28.10.2005, s. 4.

Odvtedy sa uskutočnil pravidelný a významný pokrok v zmysle rešpektovania prijatých záväzkov, bez toho, aby boli zanedbané dve nové otázky, ktoré vyvstali po udalostiach v roku 2005 – úloha armády a utečenci. Tieto akcie sa uskutočnili v ťažkom kontexte spojenom s prítomnosťou konzervatívneho krídla vo vláde a s ozbrojenými silami.

Hlavné akcie, ktoré vyplývajú z druhej pozorovacej misie vykonanej marci 2006 a posledný politický vývoj do augusta 2006 môžu byť zosumarizované nasledovne:

- V oblasti médií sa uplatňuje nový tlačový kódex z augusta 2004, ktorý je považovaný za jeden z najliberálnejších z podregiónu, nastalo zlepšenie situácie v oblasti oficiálnych médií so zrušením kultu osobnosti a lepším prístupom strán, ako aj nové zloženie Najvyššieho orgánu pre audiovizíu a komunikáciu,
- V oblasti spravodlivosti predniesol v auguste 2005 prezident Faure nekompromisnú reč proti pomalej a skorumpovanej justícii. Politický väzni zadržaní počas udalostí v roku 2005, väzni v abnormálne dlhej provizórnej väzbe, ako aj 11 vojakov tajne väznených od roku 2001 boli prepustení. Podmienky vo väzniciach sa zlepšili a program reformy justície bol finalizovaný s UNDP a začína sa uplatňovať,
- Od apríla do augusta 2006 sa uskutočnil v Togu skutočný vnútorný politický dialóg s tradičnou opozíciou na základe dohody z Lomé, kde sa diskutovalo na žiadosť opozície okrem otázky volebného rámca, aj o inštitucionálnych otázkach, reforme armády, probléme utečencov a sporných otázkach vyplývajúcich z posledných prezidentských volieb. Tento dialóg vyústil do globálnej politickej dohody venovanej týmto otázkam, ktorú podpísali všetci účastníci 20. augusta.
- Togske orgány začali uskutočňovať určité opatrenia s cieľom reformovať ozbrojené sily Toga oddelením vonkajšej obrany od vnútornej bezpečnosti a obmedzením úlohy armády v civilnom živote. Vytvára sa nový štatút ozbrojených síl. V máji 2006 nahradili vojakov vo vedení finančnej štátnej správy, najmä colnej a daňovej, civilné osoby. Prvé akcie posilnenia stavov polície a žandárov sa neuskutočnili celkom transparentne, ale situácia by sa v tomto ohľade mala zlepšiť.
- Pokiaľ ide o utečencov, hlavným problémom ich návratu je obnovenie atmosféry dôvery. Vláda prijala plán v prospech návratu utečencov a rozhodla o pozastavení stíhania proti tým, ktorí sa priznajú k deliktom. V júli až v auguste 2006 viedlo uvoľnenie politického ovzdušia k významnej vlne návratu utečencov.

Otázka záväzkov 2 – 6, týkajúcich sa boja proti beztrestnosti, ostala nevyriešená. Voči pôvodcom bezprávia nebola prijatá nijaká sankcia. Otvorenie kancelárie Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva v Lomé je však základným pozitívnym krokom v tomto zmysle.

V oblasti obnovenia demokracie sa v rámci vnútorného togského dialógu dosiahol politický konsenzus. Podpísaná dohoda sa zameriava na definíciu volebného rámca umožňujúcu organizáciu parlamentných volieb. Ide nad rámec záväzkov voči Európskej únii a venuje sa aj iným základným otázkam, ako napríklad ústavné a vojenské reformy, ktoré umožňujú trvalé národné zmierenie.

Pokiaľ ide o parlamentné voľby, ktoré sú kľúčovým bodom opätovného nadviazania spolupráce s Togom, je nevyhnutné poznamenať, že počas dvoch pozorovacích misií väčšina

predstavitel'ov potvrdila, že na dobrú organizáciu a najmä na dôveryhodný volebný súpis je potrebný čas. Avšak vypršanie mandátu súčasného zhromaždenia v novembri 2007 predstavuje konečný termín.

Akcie, ktoré s odhodlaním začali uskutočňovať togské orgány sú pozitívne. Politická kríza z prvého semestra 2005 neumožnila dodržať pôvodný časový harmonogram stanovený pre 22 záväzkov, ale súčasná dynamika umožňuje predpokladať dodržanie týchto záväzkov v lehote 12 až 24 mesiacov.

Vo svetle predchádzajúcich skutočností a v súlade s článkami 9 a 96 Dohody z Cotonou Komisia navrhuje Rade predĺžiť o 24 mesiacov obdobie platnosti rozhodnutia Rady z 15. novembra 2004, upraviť obmedzeným spôsobom príslušné opatrenia pokiaľ ide o zostatky predchádzajúcich ERF a v dôsledku toho prijať pripojené rozhodnutie.

Návrh

ROZHODNUTIA RADY

ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2004/793/ES o ukončení konzultácie s Togskou republikou podľa článku 96 dohody z Cotonou

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na Dohodu o partnerstve medzi členmi skupiny afrických, karibských a tichomorských štátov na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane druhej podpísanej v Cotonou 23. júna 2000² a revidovanej v Luxemburgu 25. júna 2005³, a najmä na jej článok 96,

so zreteľom na internú dohodu medzi zástupcami vlád členských štátov, ktorí sa stretli v rámci Rady, o opatreniach, ktoré sa majú prijať, a postupoch, ktoré sa majú dodržiavať pri implementácii dohody o partnerstve štátov AKT-ES⁴, a najmä na jej článok 3,

so zreteľom na návrh Komisie,

keďže:

- (1) Rozhodnutie Rady 2004/793/ES z 15. novembra 2004⁵ o ukončení konzultácie s Togskou republikou podľa článku 96 dohody z Cotonou stanovuje obdobie platnosti na 24 mesiacov od dátumu jeho prijatia na sledovanie príslušných opatrení.
- (2) Politická kríza v roku 2005 po úmrtí prezidenta Eyadema bola nepredvídanou udalosťou, ktorá ovplyvnila pôvodný časový harmonogram na realizáciu záväzkov prijatých togskou vládou a z toho dôvodu nebolo možné dosiahnuť v predpísanej lehote stanovené ciele.
- (3) Na konci tohto obdobia sledovania boli mnohé záväzky splnené a hlavné zostávajúce záväzky sa preniesli do konkrétnych iniciatív. Napriek tomu je však ešte potrebné uskutočniť viaceré opatrenia, ktoré sú dôležité z hľadiska kľúčových bodov Dohody z Cotonou,

---

² Ú. v. ES L 317, 15.12.2000, s. 3.

³ Ú. v. EÚ L 287, 28.10.2005, s. 4.

⁴ Ú. v. ES L 317, 15.12.2000, s. 376.

⁵ Ú. v. EÚ L 349, 25.11.2004, s. 17.

ROZHODLA TAKTO:

Článok 1

Platnosť rozhodnutia 2004/793/ES o ukončení konzultácie s Togskou republikou podľa článku 96 dohody z Cotonou sa predlžuje o 24 mesiacov do 15. novembra 2008. Prehodnotí sa pravidelne každých šesť mesiacov.

Článok 2

Opatrenia prijaté v rozhodnutí 2004/793/ES na základe príslušných opatrení uvedených v článku 96 ods. 2 písm. c) Dohody z Cotonou ostávajú nezmenené s výhradou úprav upresnených v návrhu listu, ktorý je priložený k tomuto rozhodnutiu.

Článok 3

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia. Uverejní sa v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*

PRÍLOHA

Predsedovi vlády Togskej republiky

Vážený pán predseda vlády,

Európska únia prikladá veľký význam ustanoveniam článku 9 Dohody z Cotonou. Dodržiavanie ľudských práv, demokratických princípov a právneho štátu, na ktorom sa zakladá partnerstvo krajín AKT-ES, predstavuje podstatné prvky tejto dohody, a teda základ našich vzťahov.

Európska únia v roku 2004 usúdila, že politická situácia v Togu predstavuje porušenie týchto podstatných prvkov a v apríli 2004 otvorila na základe článku 96 dohody konzultácie, v rámci ktorých vláda prijala 22 záväzkov. Tieto konzultácie vyústili do záverov, ktoré boli oznámené predsedovi vlády v predchádzajúcej korešpondencii z 15. novembra 2004.

Príslušné opatrenia stanovujú obdobie sledovania, ktoré vyprší v novembri 2006, na 24 mesiacov. Počas tohto obdobia sa uskutočnil posilnený politický dialóg, ktorého príkladom sú okrem iného aj spoločné pozorovacie misie Rady a Komisie v júli 2005 a v marci 2006.

Sledovanie prijatých záväzkov poukazuje na významné zlepšenie situácie koncom roka 2004, po ktorom však nasledovalo po smrti prezidenta Eyadema zhoršenie situácie vzhľadom na udalosti v roku 2005. Od júna 2005 sa začala uplatňovať politika otvorenosti a súčasná bilancia poukazuje na podstatné a pravidelné zlepšovanie situácie, ktorého príkladom je nedávna globálna politická dohoda, za ktorej dosiahnutie blahoželáme togským orgánom a všetkým zúčastneným aktérom.

Z prijatých iniciatív je potrebné predovšetkým spomenúť:

- vytvorenie otvorenej vlády, ktorá zahŕňa aj členov opozície,
- zavedenie nového tlačového kódexu, úsilie v oblasti oficiálnych médií s cieľom vyváženejšieho spravodajského pokrytia a nové zloženie Najvyššieho orgánu pre audiovizíu a komunikáciu,
- prijatie programu reforiem v oblasti justície, oslobodenie politických väzňov zadržaných počas udalostí v roku 2005 a zlepšenie podmienok väzby,
- skutočný vnútorný politický dialóg v Togu, ktorý umožnil všetkým stranám diskusiu o všetkých sporných bodoch v rámci otvoreného programu. Tento dialóg vyústil do politickej dohody, ktorú podpísali všetci účastníci 20. augusta. Podpísaný dokument má za cieľ položiť základy trvalého národného zmierenia a ide nad rámec záväzkov voči Európskej únii. Okrem otázok o volebnom rámci a beztrestnosti sa venuje aj otázkam pokračovania ústavných reforiem a reforiem armády.
- podpísanie protokolu k dohode s Úradom vysokého komisára OSN pre ľudské práva o otvorení úradu v Lomé povereného podporovať vládu a sledovať otázku ľudských práv v Togu, ktoré sa uskutočnilo 10. júla 2006.

Je potrebné taktiež poznamenať, že akcie, ktoré nevyplývajú priamo z 22 prijatých záväzkov, ale sú s nimi spojené, sa začali uplatňovať. Ide o reformu armády, v rámci ktorej je potrebné oddeliť úlohu vonkajšej obrany od vnútornej bezpečnosti a o otázku utečencov, kde je prvoradou úlohou obnovenie dôvery.

Je nepochybné, že všetky začaté akcie sa uskutočňujú v zmysle rešpektovania prijatých záväzkov a prispievajú k obnoveniu demokracie a rešpektovaniu ľudských práv.

V tomto kontexte Európska únia očakáva najmä:

- konsolidáciu uskutočneného pokroku, ktorá by sa mala potvrdiť pri budúcich voľbách,
- zavedenie volebného rámca prijatého všetkými stranami a definovaného v globálnej politickej dohode, ktorý by umožnil slobodné transparentné parlamentné voľby,
- definíciu právneho rámca upravujúceho financovanie politických strán,
- pokračovanie v procese decentralizácie,
- riešenie otázky boja proti beztretnosti, tak ako je uvedené v záväzkoch 2 - 6 priložených k našej predchádzajúcej korešpondencii z 15. novembra 2004 a garantovanie rešpektovania ľudských práv, tak ako to vyplýva zo záväzku 2-1,
- revíziu statusu Národného výboru pre ľudské práva a jeho nové zloženie.

Európska únia sa s prihliadnutím na pozitívnu dynamiku v Togu a vzhľadom na pokrok, ktorý je ešte potrebné dosiahnuť rozhodla predĺžiť obdobie pozorovania stanovené v nariadení z 15. novembra 2004 na 48 mesiacov, aby umožnila togským orgánom dodržať všetky prijaté záväzky.

V tomto ohľade sa naďalej uplatňujú príslušné opatrenia, ktoré Vám boli oznámené v našej predchádzajúcej korešpondencii z 15. novembra 2004.

V tomto rámci budú zostatky 6. a 7. ERF použité podľa stanovených cieľov v príslušných opatreniach na účely podpory uskutočnenia parlamentných volieb, financovania nástroja technickej spolupráce určeného okrem iného na podporu implementácie 22 záväzkov, podpory programu reforiem v justícii a zvyšovanie povedomia v otázke ľudských práv, ako aj na financovanie sociálneho programu prác s vysokým podielom pracovnej sily.

Prijmite, vážený pán predseda vlády, výraz mojej najhlbšej úcty.

V Bruseli

Za Komisiu

Za Radu